

Dosarul nr. 3ra-606/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani – M. Gandrabur

Instanța de apel : Curtea de Apel Chișinău – A. Minciuna, I. Muruianu, E. Palanciuc

## ÎNCHEIERE

09 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul  
judecătorii

Maria Ghervas  
Nina Vascan  
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, persoană terță Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 126 cu privire la contestarea actului administrativ și actului juridic,

împotriva deciziei din 03 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul declarat de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărâri din data de 27 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

constată:

La 27 decembrie 2018, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de chemare în judecată, în procedura contenciosului administrativ, suplimentată ulterior, împotriva Consiliului mun. Chișinău, Primăriei mun. Chișinău, persoană terță Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 126, prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului mun. Chișinău nr. 7/17-4 din 18 octombrie 2018 cu privire la stabilirea relațiilor funciare de arendă a lotului de pământ din str. Ialoveni, 98/5 cu Cooperativa de construcții a garajelor nr. 126 și anularea contractului de arendă nr.6936/2018 din 20 noiembrie 2018, încheiat între Primăria mun. Chișinău și Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 126.

În motivarea acțiunii Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a evocat că în urma exercitării controlului asupra deciziei nr. 7/17-4 din 18 octombrie 2018, a constatat abateri de la legislația în vigoare, și anume, de la prevederile pct. 3 și 7 ale Regulamentului cu privire la vânzarea-cumpărarea și locațiunea/arenda terenurilor aferente, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1428 din 16 decembrie 2008.

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a menționat că conform datelor din Registrul bunurilor imobile, pe teren au fost înregistrate două construcții însă

fără drept de proprietate, în timp ce pct. 7 din regulamentul sus-citat prevede expres că arendaș al terenului aferent poate fi proprietarul bunului privatizat sau privat, amplasat pe acest teren, ceea ce nu ar fi cazul în speță.

Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a indicat că urmează de a fi anulat și contractul de arendă nr.6936/2018 din 20 noiembrie 2018, încheiat între Primăria mun. Chișinău și Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 126, ori acesta a fost încheiat în temeiul deciziei contestate.

Prin hotărârea din data de 27 februarie 2020, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a respins acțiunea ca neîntemeiată. (f.d. 90, 94-101)

Luând în considerație rigorile art. 258 din Codul administrativ, instanța a reiterat că legea procesuală aplicabilă speței este Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, în vigoare la data inițierii procedurii prealabile și acțiunii în judecată.

Instanța de judecată a menționat că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a respectat procedura prevăzută de art. 68 din Legea privind administrația publică locală, ori constatând ilegalitatea actului administrativ a notificat la 12 noiembrie 2018 Consiliul mun. Chișinău, acordând un termen de 30 zile pentru examinarea notificării în vederea întreprinderii măsurilor privind reexaminarea și abrogarea deciziei nr. 7/17-2 din 18 octombrie 2018.

Cu referire la legalitatea actului administrativ contestat instanța de fond a menționat că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a obiectat asupra necesității respectării condiției cu privire la organizarea licitației în vederea transmiterii terenului, prevăzute de art. 6, alin. (3), lit. d)-d) din Legea nr. 121 din 04 mai 2007 privind administrarea și deetimizarea proprietății publice, art. 14, alin (1)-(2) și art. 19 alin. (4) din Legea privind descentralizarea administrativă, ci a obiectat doar asupra lipsei unor bunuri înregistrate pe acest teren, care ar acorda dreptul de a pretinde la arenda terenului aferent, conform pct. 7 din Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea și locațiunea/arenda terenurilor aferente.

Totodată, instanța a mai reținut că pe teren sunt amplasate garaje, gestionate și administrate de Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 126 și că decizia contestată prevedea expres relații de arendă fără drept de privatizare. Astfel, este absolut eronată aprecierea Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat precum că relațiile de arendă a unui teren pot fi instituite doar cu o persoană ce deține titlu de proprietate asupra unui bun amplasat pe acest teren.

Instanța de judecată a subliniat și prevederile art. 37<sup>1</sup>, alin. (1) din Legea cadastrului bunurilor imobile, conform cărora dreptul de proprietate și alte drepturi reale se constituie și se transmit fără înregistrare în registrul bunurilor imobile în temeiul moștenirii, dizolvării persoanei juridice, care era titular al dreptului înregistrat, accesiunii naturale, vânzării/transmiterii silite, exproprierii pentru cauză de utilitate publică, hotărârii judecătorești sau dacă aceste drepturi sunt dobândite prin efectul unui act normativ. Excepția dată se aplică și dreptului de proprietate confirmat de titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren, eliberat la atribuirea gratuită a terenurilor.

Hotărârea instanței de fond a fost contestată în termen de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei decizii noi privind admiterea acțiunii. (f.d. 105,110-111)

În motivarea apelului, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a evocat că potrivit pct. 7 din Regulamentul cu privire la vânzarea-cumpărarea și locațiunea/arenda terenurilor aferente, arendaș al terenului aferent poate fi proprietarul bunului privatizat sau privat, amplasat pe acest teren. În plus, conform prevederilor art. 465 și 510 alin. (2) din Codul civil, dobândirea drepturilor reale asupra bunurilor imobile, dacă legea nu prevede altfel, se face numai prin înregistrarea în registrul bunurilor imobile, pe baza actului sau faptului care întemeiază înregistrarea în condițiile legii, la data înscrierii în registru.

Astfel, apelantul a susținut că soluția primei instanțe este una neîntemeiată, adoptată cu încălcarea normelor de drept material, ceea ce constituie temei de casare a hotărârii judecătorești.

Prin decizia din 03 martie 2021, Curtea de Apel Chișinău a respins apelul declarat de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva hotărârii din data de 27 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 129,130-139)

Instanța de apel a evocat că nu poate fi reținut argumentul Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat precum că sunt înregistrate două construcții fără drept de proprietate. Instanța a evocat că acest fapt nu poate servi drept temei pentru anularea deciziei contestate întrucât Cooperativa de Construcție a Garajelor nr. 126 administrează și gestionează garajele amplasate pe teren.

Instanța de apel a respins argumentul precum că hotărârea primei instanțe ar fi una neîntemeiată, or hotărârea emisă este una legală, întemeiată, motivată și bine argumentată. Instanța de apel a reținut că prima instanță a examinat cauza sub toate aspectele, stabilind cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, caracteristicile raportului juridic litigios, legea materială ce guvernează raportul juridic și asigurând părților un drept la un proces echitabil.

La data de 02 aprilie 2021, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus recurs nemotivat, solicitând casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, din 27 februarie 2020, casarea deciziei Curții de Apel din 03 martie 2021 și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă.

Studiind recursul depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

Conform art. 246, alin. (1) și (2), lit. e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă.

În conformitate cu art. 244 din Codul administrativ hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Conform art. 233, alin. (1) din Codul administrativ cererea de apel trebuie să conțină datele prevăzute la art.211, alin.(1), lit. a) – d) și să indice hotărârea care se contestă cu apel.

În corespundere cu articolul 211, alin. (1) din Codul administrativ, în cererea de chemare în judecată se indică: a) instanța la care a fost depusă; b) numele și prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare și codul fiscal; c) numele și prenumele reprezentantului legal sau împuternicit și adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant; d) denumirea pârâtului în calitate de autoritate publică și sediul acesteia; e) pretențiile reclamantului; f) circumstanțele de fapt și de drept pe care reclamantul își întemeiază pretenția; g) enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deține și le poate prezenta; h) datele despre respectarea procedurii prealabile, dacă o astfel de procedură este prevăzută de lege.

Sub aspectul dat completul specializat notează că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea hotărârii contestate.

În speță, însă, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu s-a conformat prevederilor legale și a formulat cererea de recurs, fără a evidenția memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată de instanța inferioară. Mai mult, în cererea de recurs depusă la 02 aprilie 2021 autoritatea recurentă a menționat expres că motivele de drept și de fapt pe care se întemeiază recursul, vor fi invocate în cererea de recurs suplimentară, care va fi depusă ulterior remiterii hotărârii integrale.

Potrivit art. 245, alin. (2) din Codul administrativ motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Din materialele dosarului rezultă că decizia motivată a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la 08 aprilie 2021.

Conform art. 1 din Hotărârea Parlamentului nr. 49 din 31 martie 2021 s-a declarat stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 01 aprilie – 30 mai 2021. Curtea Constituțională prin hotărârea nr. 15 din 28 aprilie 2021 a declarat neconstituțională Hotărârea Parlamentului privind declararea stării de urgență nr. 49 din 31 martie 2021.

Totodată, prin dispoziția nr. 3 din 15 aprilie 2021 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, termenele de prescripție și termenele de decădere de orice fel au fost suspendate pe toată durata stării de urgență și anume 01 aprilie -28 aprilie 2021.

Astfel, coroborând normele legale precitate, completul specializat conchide că în condițiile speței, termenul de procedură de 30 zile instituit de legiuitor pentru depunerea motivării recursului a început să curgă din ziua imediat următoare datei

suspendării stării de urgență și anume 29 aprilie 2021, iar data limită de depunere a recursului fiind ziua de 28 mai 2021, ora 24.00.

Astfel, se constată că termenul limită de depunere a motivării recursului la Curtea Supremă de Justiție este 28 mai 2021. În termenul stabilit de lege Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a depus la Curtea Supremă de Justiție motivarea recursului, care de alt fel nu a fost depus nici până la data examinării admisibilității recursului.

Această circumstanță face imposibilă exercitarea controlului judiciar de către instanța investită cu soluționarea căii de atac. Or, în recurs nu este suficientă simpla expunere a dezacordului cu soluția instanței judecătorești, ci este necesară motivarea cu indicarea temeiurilor de ilegalitate pe care se întemeiază calea de atac, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat de instanța inferioară, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat un act judecătoresc neîntemeiat. Condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implică determinarea greșelilor anume imputate instanței inferioare, cu expunerea argumentată a criticilor în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La capitolul dat completul decelează că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, prin recursul nemotivat, și-a rezervat dreptul de a prezenta motivarea recursului, după notificarea deciziei motivate.

Însă, până în ziua examinării admisibilității recursului, recurentul nu a întreprins nicio măsură în vederea depunerii motivării recursului, deși, decizia Curții de Apel Chișinău din data de 03 martie 2021 a fost notificată Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat la data de 08 aprilie 2021. ( f.d. 145)

Circumstanțele descrise supra evidențiază caracterul echivoc al recursului, deoarece Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, fiind interesat în soarta soluționării prezentului recurs, urma să întreprindă măsurile necesare de a proteja dreptul său de acces la instanță, prin depunerea unui recurs motivat, care să corespundă exigențelor impuse de legiuitor, în caz contrar intervenind *uno actu* aplicarea, cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul articolului 246, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ.

Sub acest aspect este imperiosă certitudinea legală impusă regulilor procedurii în contencios administrativ, în calitate de condiție *sine qua non* a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, completul specializat concluzionează că la depunerea recursului împotriva deciziei din 03 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a respectat prevederile articolului 245, alin. (2) din Codul administrativ.

Din considerentele menționate și având în vedere că Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat nu a respectat prevederile 245, alin. (2), coroborat cu art. 233 alin. (1) și art. 211, alin. (1) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246, alin. (2), lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul, depus de către Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,  
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh